



Βρυξέλλες, 18 Ιουνίου 2026
(OR. en)

10802/26
ADD 1

COPEN 236
CT 82
DROIPEEN 114
JAI 849

ΔΙΑΒΙΒΑΣΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Για τη Γενική Γραμματέα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η κα Martine DEPREZ, Διευθύντρια
Ημερομηνία Παραλαβής:	17 Ιουνίου 2026
Αποδέκτης:	κα Thérèse BLANCHET, Γενική Γραμματέας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης
Αριθ. εγγρ. Επιτρ.:	COM(2026) 277 annex
Θέμα:	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ της ΕΚΘΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ για την αξιολόγηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1673 σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω του ποινικού δικαίου

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες το έγγραφο - COM(2026) 277 annex.

σνημμ.: COM(2026) 277 annex



ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 17.6.2026
COM(2026) 277 final

ANNEX

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

της

ΕΚΘΕΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

για την αξιολόγηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/1673 σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω του ποινικού δικαίου

{SWD(2026) 148 final}

ΕΚΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

για την αξιολόγηση του βαθμού στον οποίο τα κράτη μέλη έχουν λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθούν με την οδηγία (ΕΕ) 2018/1673 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2018, σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω του ποινικού δικαίου

1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η οδηγία 2018/1673 σχετικά με την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω του ποινικού δικαίου (στο εξής: οδηγία) τέθηκε σε ισχύ στις 2 Δεκεμβρίου 2018. Τα 25 κράτη μέλη της ΕΕ¹ που δεσμεύονται από την οδηγία (δηλαδή όλα εκτός από τη Δανία και την Ιρλανδία) έπρεπε να έχουν θέσει σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις για να συμμορφωθούν με την εν λόγω οδηγία έως τις 3 Δεκεμβρίου 2020.

Σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 1 της οδηγίας, στην παρούσα έκθεση αξιολογείται ο βαθμός στον οποίο τα κράτη μέλη έχουν λάβει τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να συμμορφωθούν με την οδηγία. Η παρούσα έκθεση υποβάλλεται ως παράρτημα στην έκθεση σύμφωνα με το άρθρο 14 παράγραφος 2 της οδηγίας για την αξιολόγηση της προστιθέμενης αξίας της οδηγίας.

Η παρούσα ανάλυση βασίζεται σε πληροφορίες που παρείχαν τα κράτη μέλη στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή έως τις 20 Οκτωβρίου 2025, καθώς και σε εξωτερική μελέτη.

Η οδηγία καθορίζει κοινούς ορισμούς των ποινικών αδικημάτων και των κυρώσεων σε όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ με στόχο την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, προκειμένου να διευκολυνθεί η αστυνομική και δικαστική συνεργασία και να αποτραπεί η εκμετάλλευση λιγότερο αυστηρών εθνικών συστημάτων από τους εγκληματίες. Δεδομένου ότι η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες αποτελεί βασικό παράγοντα διευκόλυνσης του οργανωμένου εγκλήματος, η οδηγία συμβάλλει στην αποδυνάμωση της οικονομικής βάσης των εγκληματικών δικτύων και στηρίζει τις προσπάθειες εξάρθρωσής τους. Απαιτεί από τα κράτη μέλη να ποινικοποιούν, όταν διαπράττονται εκ προθέσεως, τη μετατροπή ή τη μεταβίβαση περιουσίας που είναι γνωστό ότι προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα, την απόκρυψη ή τη συγκάλυψη της πραγματικής φύσης, της πηγής, του τόπου, της διακίνησης ή της κυριότητας της εν λόγω περιουσίας, καθώς και την απόκτηση, την κατοχή ή τη χρήση της εν λόγω περιουσίας. Η οδηγία επιτρέπει επίσης στα κράτη μέλη να επεκτείνουν το αδίκημα της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες σε περιπτώσεις στις οποίες ο δράστης «υποψιάζεται ή όφειλε να γνωρίζει» ότι η περιουσία προήλθε από εγκληματική δραστηριότητα. Υποχρεώνει τα κράτη μέλη να θεσπίσουν επιβαρυντικές περιστάσεις (π.χ. συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση ή νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες μέσω επαγγελματικών δραστηριοτήτων) και απαιτεί οι κυρώσεις να είναι αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές, συμπεριλαμβανομένης ελάχιστης μέγιστης ποινής φυλάκισης τουλάχιστον τεσσάρων ετών και, κατά περίπτωση, μέτρων νομικής ευθύνης των οντοτήτων. Περιέχει

¹ Όταν η παρούσα έκθεση αναφέρεται σε «25 κράτη μέλη» ή σε οποιοδήποτε άλλο αριθμό κρατών μελών, αυτό σημαίνει ότι πρόκειται για τα κράτη μέλη που δεσμεύονται από την οδηγία.

κανόνες σχετικά με τις δικαιοδοσίες και την υποχρέωση δέσμευσης και δήμευσης προϊόντων και οργάνων και υποχρεώνει τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι υπάρχουν αποτελεσματικά ερευνητικά εργαλεία για τη διερεύνηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Από την έκθεση προκύπτει ότι τα κράτη μέλη έχουν καταβάλει σημαντικές προσπάθειες για να διασφαλίσουν την ευθυγράμμιση των εθνικών νομοθεσιών με τις διατάξεις της οδηγίας, με ορισμένες προφανείς ασυνέπειες και κενά από περιορισμένο αριθμό κρατών μελών.

Πέρα από την ανάλυση που παρέχεται στην παρούσα έκθεση με βάση τις πληροφορίες που έχουν τεθεί στη διάθεση της Επιτροπής μέχρι σήμερα, ενδέχεται να ανακύψουν περαιτέρω προκλήσεις όσον αφορά τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και άλλες διατάξεις που δεν αναφέρθηκαν στην Επιτροπή ή περαιτέρω νομοθετικές και μη νομοθετικές εξελίξεις που επηρεάζουν τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο. Ως εκ τούτου, η παρούσα έκθεση δεν θα πρέπει να εμποδίσει την Επιτροπή να αξιολογήσει περαιτέρω τη μεταφορά και την εφαρμογή της οδηγίας στα κράτη μέλη.

2 ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΤΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ ΣΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ ΑΝΑ ΔΙΑΤΑΞΗ

Το παρόν κεφάλαιο εξετάζει τη μεταφορά της οδηγίας από τα κράτη μέλη στο εθνικό δίκαιο, αξιολογώντας κατ' άρθρο την πληρότητα και τη συμμόρφωση των εθνικών νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων με τις απαιτήσεις της οδηγίας.

Άρθρο 2 — Ορισμοί (συμπεριλαμβανομένων των βασικών αδικημάτων)

Το άρθρο 2 περιέχει τρεις ορισμούς. Το **άρθρο 2 παράγραφος 1** ορίζει ως «**εγκληματική δραστηριότητα**» όλα τα αδικήματα που τιμωρούνται με στερητική της ελευθερίας ποινή μέγιστης διάρκειας άνω του ενός έτους ή, όταν δεν προβλέπεται μέγιστη ποινή, όλα τα αδικήματα που τιμωρούνται με στερητική της ελευθερίας ποινή ελάχιστης διάρκειας τουλάχιστον άνω των έξι μηνών. Τα αδικήματα που συνιστούν εγκληματική δραστηριότητα θεωρούνται βασικά αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, δηλαδή τα κράτη μέλη ποινικοποιούν τουλάχιστον τη νομιμοποίηση περιουσιακών στοιχείων που προέρχονται από τα εν λόγω αδικήματα.

Επιπλέον, ανεξάρτητα από τα κατώτατα όρια ποινών, τα κράτη μέλη υποχρεούνται σε κάθε περίπτωση να συμπεριλάβουν ένα φάσμα αδικημάτων σε καθεμία από τις 22 κατηγορίες αδικημάτων που απαριθμούνται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 (σε αυτά περιλαμβάνονται τα αδικήματα που έχουν εναρμονιστεί σε επίπεδο ΕΕ)².

Η μεγάλη πλειονότητα των κρατών μελών που δεσμεύονται από την οδηγία την έχουν υπερβεί υιοθετώντας τη λεγόμενη «προσέγγιση για όλα τα εγκλήματα», σύμφωνα με την οποία κάθε ποινικό αδίκημα μπορεί να συνιστά βασικό αδίκημα για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Πέντε κράτη μέλη (**Γαλλία, Κάτω Χώρες, Λουξεμβούργο, Πορτογαλία, Αυστρία**) ορίζουν συγκεκριμένες κατηγορίες ποινικών αδικημάτων που μπορούν να συνιστούν βασικά αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

² Βλ. αιτιολογική σκέψη 5.

Όλα τα κράτη μέλη έχουν μεταφέρει ορθά στο εθνικό τους δίκαιο τον ορισμό της εγκληματικής δραστηριότητας, όπως ορίζεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1.

Το **άρθρο 2 παράγραφος 2** προβλέπει ευρύ ορισμό της «περιουσίας» που μπορεί να αποτελεί κατάλληλο αντικείμενο αδικήματος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Υπό το πρίσμα αυτό, ως «περιουσία» ορίζονται περιουσιακά στοιχεία κάθε είδους, ενσώματα ή ασώματα, κινητά ή ακίνητα, υλικά ή άυλα, καθώς και τα νομικά έγγραφα ή πράξεις με οποιαδήποτε μορφή, συμπεριλαμβανόμενης της ηλεκτρονικής ή ψηφιακής, που αποδεικνύουν τίτλο ιδιοκτησίας ή δικαιώματα προς απόκτηση τέτοιων περιουσιακών στοιχείων. Μολονότι τα κράτη μέλη δεν έχουν μεταφέρει ειδικά τον όρο «περιουσία» στη νομοθεσία τους για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, συχνά προβλέπουν ορισμούς σε άλλα νομικά κείμενα, οι οποίοι χρησιμοποιούνται επίσης για τους σκοπούς του ορισμού των αντικειμένων της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, διασφαλίζοντας τη συμμόρφωση με τη διάταξη.

Ενώ 23 κράτη μέλη έχουν μεταφέρει στο εθνικό τους δίκαιο τον ορισμό των περιουσιακών στοιχείων όπως προβλέπεται στο άρθρο 2 παράγραφος 2, φαίνεται ότι η νομοθεσία στη **Γερμανία και την Αυστρία** δεν θεωρεί τις εξοικονομηθείσες δαπάνες (όπως οι φόροι που παρακρατούνται μέσω της διάπραξης φορολογικού εγκλήματος) ως περιουσιακά στοιχεία που μπορούν να νομιμοποιηθούν. Κατ' ουσίαν, το άρθρο 165 παράγραφος 6 του αυστριακού ποινικού κώδικα εξαιρεί από το πεδίο εφαρμογής της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες τις απλές αποταμιεύσεις, όπως μη πραγματοποιηθείσες ζημίες που δεν σημειώθηκαν, παραίτηση από απαιτήσεις ή αποφευχθείσες δαπάνες και επιβαρύνσεις. Αυτό εμποδίζει τις αυστριακές αρχές να επιβάλουν αδίκημα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες στην περίπτωση χρημάτων που εξοικονομήθηκαν από παράνομη μη καταβολή φόρων και στη συνέχεια νομιμοποιήθηκαν. Στην παλαιά έκδοση του άρθρου 261 παράγραφος 5 του γερμανικού ποινικού κώδικα, οι δαπάνες που εξοικονομούνται μέσω φοροδιαφυγής περιλαμβάνονταν ρητά στο πεδίο εφαρμογής της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Με μεταρρύθμιση του 2021, η παράγραφος αυτή διαγράφηκε, με αποτέλεσμα να εξαιρεθούν οι εν λόγω εξοικονομηθείσες δαπάνες από το πεδίο εφαρμογής. Επομένως, φαίνεται ότι και οι δύο δικαιοδοσίες θεωρούν ότι μόνο περιουσιακά στοιχεία που αντιπροσωπεύουν θετική αύξηση των περιουσιακών στοιχείων ενός προσώπου, π.χ. χρήματα που αποκτήθηκαν μέσω αδικήματος διακίνησης ναρκωτικών ή φορολογικής ελάφρυνσης, μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο αδικήματος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Ωστόσο, ο ευρύς ορισμός των περιουσιακών στοιχείων στην οδηγία καλύπτει όλα τα είδη περιουσιακών στοιχείων, συμπεριλαμβανομένων των εξοικονομούμενων δαπανών, ακόμη και αν δεν αναφέρονται ρητά.

Το **άρθρο 2 παράγραφος 3** ορίζει το «**νομικό πρόσωπο**» ως οποιαδήποτε οντότητα έχει νομική προσωπικότητα σύμφωνα με την εφαρμοστέα νομοθεσία, εξαιρουμένων των κρατών ή των δημόσιων οργανισμών που ασκούν κρατική εξουσία και των δημόσιων διεθνών οργανισμών. Όπως και με τον όρο «περιουσία», πολλά κράτη μέλη ορίζουν το «νομικό πρόσωπο» σε άλλες νομοθετικές πράξεις, οι οποίες εφαρμόζονται επίσης για τους σκοπούς των αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Αυτό συνάδει με την οδηγία.

Άρθρο 3 — Αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες

Το **άρθρο 3 παράγραφος 1** απαιτεί από τα κράτη μέλη να ποινικοποιήσουν α) τη μετατροπή ή τη μεταβίβαση περιουσιακών στοιχείων, β) την απόκρυψη ή τη συγκάλυψη διαφόρων

χαρακτηριστικών των περιουσιακών στοιχείων και γ) την απόκτηση, κατοχή ή χρήση περιουσιακών στοιχείων, στον βαθμό που ο δράστης των πράξεων αυτών γνωρίζει ότι τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία προέρχονται από εγκληματική δραστηριότητα.

Τα **κράτη μέλη** έχουν μεταφέρει τη διάταξη αυτή στο εθνικό τους δίκαιο με διάφορους τρόπους. Επτά κράτη μέλη (**Βουλγαρία, Τσεχία, Ελλάδα, Φινλανδία, Ουγγαρία, Πολωνία και Ρουμανία**) έχουν μεταφέρει έμμεσα το στοιχείο της πρόθεσης, βασισμένα σε γενικές αρχές του ποινικού δικαίου που ορίζουν ότι ένα αδίκημα χαρακτηρίζεται μόνο εάν υπάρχει το στοιχείο της πρόθεσης. Τα υπόλοιπα κράτη μέλη έχουν συμπεριλάβει ρητά το στοιχείο της πρόθεσης στις εθνικές διατάξεις που ποινικοποιούν τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Το **άρθρο 3 παράγραφος 2** παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να ποινικοποιήσουν περαιτέρω τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες όταν ο δράστης δεν γνώριζε αλλά υποσιάζόταν ή όφειλε να γνωρίζει ότι η περιουσία προήλθε από εγκληματική δραστηριότητα (εξ αμελείας νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες). **15 κράτη μέλη**³ έκαναν χρήση αυτής της επιλογής, ποινικοποιώντας την εξ αμελείας νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Δεδομένου ότι τα πολύπλοκα συστήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες δυσχεραίνουν την απόδειξη του βασικού αδικήματος, η οδηγία αποσκοπεί επίσης στην άρση των πρακτικών και νομικών εμποδίων για τη δίωξη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ως αυτοτελούς αδικήματος. Για τον σκοπό αυτό, υποχρεώνει τα κράτη μέλη να καθιστούν δυνατή τη δίωξη και την καταδίκη για **νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες χωρίς να απαιτείται καταδίκη για το βασικό αδίκημα [άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο α)]** και χωρίς να απαιτείται από τις αρχές να αποδείξουν όλα τα στοιχεία του βασικού αδικήματος (τα οποία θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν την ταυτότητα του δράστη της εγκληματικής δραστηριότητας από την οποία προήλθε η περιουσία) [**άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο β)**]. Αυτό αναφέρεται στο εξής ως «αυτοτελής νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες».

Δεκαέξι κράτη μέλη⁴ δεν έχουν μεταφέρει ρητά τη διάταξη στο εθνικό τους δίκαιο, αλλά μέσω «σιωπηρής μεταφοράς», δηλαδή μη αναφέροντας ρητά στην εθνική τους νομοθεσία για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ότι πρέπει να πληρούνται προϋποθέσεις όπως η προηγούμενη ή ταυτόχρονη καταδίκη για το βασικό αδίκημα ή η διαπίστωση όλων των γεγονότων και περιστάσεων του βασικού αδικήματος.

Η Επιτροπή επισημαίνει ότι το **κατώτατο όριο για την απόδειξη της παράνομης προέλευσης των περιουσιακών στοιχείων στο δικαστήριο διαφέρει σημαντικά μεταξύ των κρατών μελών.**

Σε **δεκατέσσερα κράτη μέλη**⁵ δεν είναι αναγκαίο να προσδιορίζεται το είδος του βασικού αδικήματος, όταν αποδεικνύεται η παράνομη προέλευση των περιουσιακών στοιχείων. Αντιθέτως, αρκεί να αποδειχθεί ότι το αντικείμενο της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες

³Βέλγιο, Κύπρος, Τσεχία, Γερμανία, Ισπανία, Φινλανδία, Κροατία, Ουγγαρία, Λετονία, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Πολωνία, Σουηδία, Σλοβενία και Σλοβακία

⁴Βέλγιο, Βουλγαρία, Τσεχία, Εσθονία, Φινλανδία, Γαλλία, Κροατία, Ουγγαρία, Ιταλία, Κάτω Χώρες, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σουηδία, Σλοβενία και Σλοβακία.

⁵ Αυστρία, Βέλγιο, Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Λετονία, Λιθουανία, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Ρουμανία, Σουηδία, Σλοβακία και Σλοβενία.

δραστηριότητες προέρχεται από εγκληματική δραστηριότητα που έχει διαπραχθεί, γεγονός που διευκολύνει σημαντικά τη δίωξη της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Ωστόσο, τα δικαστήρια σε ορισμένα κράτη μέλη εξακολουθούν να επιβάλλουν υψηλά πρότυπα για την απόδειξη της ύπαρξης βασικού αδικήματος. **Δέκα κράτη μέλη**⁶ εξακολουθούν να απαιτούν από τις αρχές να προσδιορίζουν την κατηγορία αδικήματος στην οποία ανήκει το βασικό αδίκημα (π.χ. διακίνηση ναρκωτικών, εμπορία ανθρώπων, απάτη κ.λπ.). Μεταξύ αυτών, **δύο κράτη μέλη (Βουλγαρία και Πολωνία)** απαιτούν ειδικά υψηλό όριο απόδειξης όσον αφορά το βασικό αδίκημα. Η **Βουλγαρία**⁷ εξακολουθεί να απαιτεί την απόδειξη του είδους του ποινικού αδικήματος, καθώς και του χρόνου και του τόπου διάπραξής του. Στην **Πολωνία**, η νομολογία⁸ απαιτεί να αποδεικνύεται ότι συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία προήλθαν από συγκεκριμένο βασικό αδίκημα με επαρκώς συγκεκριμένο τρόπο.

Όπως αναφέρεται επίσης στην έκθεση αξιολόγησης, **η διατύπωση της οδηγίας είναι πολύ ευρεία και επιτρέπει την εν λόγω μεταφορά στο εθνικό δίκαιο**. Η οδηγία απαιτεί να είναι δυνατή η καταδίκη για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες «χωρίς να απαιτείται η στοιχειοθέτηση όλων των πραγματικών στοιχείων ή όλων των περιστάσεων» του βασικού αδικήματος, αλλά η διατύπωση αυτή σημαίνει ότι η νομοθεσία μπορεί ακόμη να απαιτεί από τις αρχές να αποδεικνύουν όλα τα στοιχεία του βασικού αδικήματος εκτός από ένα.

Λαμβανομένου υπόψη αυτού του ευρέος περιθωρίου που παρέχει η οδηγία στα κράτη μέλη, όσον αφορά το **άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχεία α) και β)** δεν έχει εντοπιστεί περίπτωση μη συμμόρφωσης.

Όλα τα κράτη μέλη μετέφεραν στο εθνικό τους δίκαιο με συμμορφούμενο τρόπο ότι τα αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες επεκτείνονται σε περιουσιακά στοιχεία που προέρχονται από συμπεριφορά σε άλλο κράτος μέλος ή σε τρίτη χώρα, όταν η συμπεριφορά θα συνιστούσε βασικό αδίκημα εάν είχε διαπραχθεί σε εγχώριο επίπεδο [**άρθρο 3 παράγραφος 3 στοιχείο γ)**].

Για λόγους αναλογικότητας, το **άρθρο 3 παράγραφος 4** παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να περιορίσουν το πεδίο εφαρμογής των διασυνοριακών υποθέσεων στις οποίες τιμωρείται η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, δηλαδή όταν το βασικό αδίκημα διαπράχθηκε σε χώρες όπου η εν λόγω συμπεριφορά δεν ποινικοποιείται (απαίτηση «διττού αξιοποίνου»). Ωστόσο, για ορισμένες κατηγορίες σοβαρών αδικημάτων, δεν υπάρχει τέτοια δυνατότητα περιορισμού του διασυνοριακού πεδίου εφαρμογής. Σε περιπτώσεις συμμετοχής σε οργανωμένη εγκληματική ομάδα, τρομοκρατία, εμπορία ανθρώπων, παράνομη διακίνηση μεταναστών, σεξουαλική εκμετάλλευση, διακίνηση ναρκωτικών και διαφθορά που διαπράττονται σε άλλο κράτος μέλος της ΕΕ ή σε τρίτη χώρα, πρέπει να εξακολουθεί να είναι δυνατή η δίωξη προσώπου για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, ακόμη και αν η συμπεριφορά από την οποία προήλθαν τα χρήματα δεν συνιστά ποινικό αδίκημα στην εν λόγω άλλη χώρα.

Οκτώ κράτη μέλη⁹ έκαναν χρήση της δυνατότητας να απαιτούν «διττό αξιοποينو». Ωστόσο, το **Λουξεμβούργο**¹⁰ απαιτεί διττό αξιοποينو για ορισμένα από τα αδικήματα για τα οποία δεν

⁶ Βουλγαρία, Γερμανία, Εσθονία, Ελλάδα, Κροατία, Κύπρος, Ουγγαρία, Πολωνία, Πορτογαλία και Τσεχία

⁷ Άρθρο 253 του βουλγαρικού ποινικού κώδικα.

⁸ Απόφαση του Ανώτατου Δικαστηρίου σχετικά με το άρθρο 299 παράγραφος 1 του ποινικού κώδικα.

⁹ Αυστρία, Γερμανία, Εσθονία, Ελλάδα, Φινλανδία, Ουγγαρία, Λουξεμβούργο και Πορτογαλία.

¹⁰ Άρθρο 506 παράγραφος 3 περίπτωση 2 του ποινικού κώδικα, σε συνδυασμό με το άρθρο 5 παράγραφος 1 του κώδικα ποινικής δικονομίας.

θα πρέπει να εφαρμόζεται η εν λόγω αρχή, δηλαδή τη συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση και την αθέμιτη προστασία έναντι χρημάτων. .

Τέλος, τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι οι συμπεριφορές που ποινικοποιούνται ως νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες στο άρθρο 3 παράγραφος 1 στοιχεία α) και β) τιμωρούνται σε περίπτωση «**αυτονομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες**» (άρθρο 3 παράγραφος 5), δηλαδή σε περίπτωση που το πρόσωπο που διέπραξε ή συμμετείχε στη διάπραξη του βασικού αδικήματος νομιμοποιεί τα προϊόντα του δικού του εγκλήματος.

Τα κράτη μέλη εφάρμοσαν τη διάταξη αυτή στην εθνική τους νομοθεσία **ρητά ή σιωπηρά**, μη θέτοντας ως προϋπόθεση ότι ο δράστης του βασικού αδικήματος είναι διακριτός από τον δράστη του αδικήματος της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Ορισμένα κράτη μέλη συμπεριέλαβαν στην εθνική τους νομοθεσία **εξαιρέσεις που δεν επηρεάζουν τη συμμόρφωση**, π.χ. η **Γερμανία** απαιτεί τα παράνομα περιουσιακά στοιχεία να τίθενται κατά κάποιον τρόπο σε κυκλοφορία, ενώ η **Ιταλία και η Εσθονία** εξαιρούν από το πεδίο εφαρμογής τη χρήση για προσωπική απόλαυση. Ως εκ τούτου, δεν εντοπίστηκε περίπτωση μη συμμόρφωσης.

Άρθρο 4 – Υποβοήθηση και συνέργεια, ηθική αυτουργία, απόπειρα

Το **άρθρο 4** ορίζει ότι τα **παρεπόμενα αδικήματα, δηλαδή η υποβοήθηση και η συνέργεια, η ηθική αυτουργία** σε διάπραξη αδικήματος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και η **απόπειρα** διάπραξης αδικήματος νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, πρέπει να τιμωρούνται ως ποινικά αδικήματα.

Και τα 25 κράτη μέλη έχουν μεταφέρει ορθώς το άρθρο 4 στο εθνικό τους δίκαιο.

Άρθρο 5 – Ποινές εις βάρος φυσικών προσώπων

Το **άρθρο 5** απαιτεί τα αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τα παρεπόμενα αδικήματα να **τιμωρούνται με αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις**, διευκρινίζοντας ότι τα αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες πρέπει να τιμωρούνται με στερητική της ελευθερίας ποινή το ανώτατο όριο της οποίας ανέρχεται σε τουλάχιστον τέσσερα έτη.

Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή επισημαίνει ότι η Σουηδία¹¹ έχει ορίσει στη νομοθεσία της μέγιστη διάρκεια δύο ετών, ενώ η **Ελλάδα¹²** φαίνεται να μην έχει τηρήσει το όριο των τεσσάρων ετών εάν το βασικό αδίκημα είναι πλημμέλημα, γεγονός που στην πράξη σημαίνει ότι η ποινή για νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες δεν είναι αρκετά υψηλή για ευρύ φάσμα βασικών αδικημάτων που ορίζονται στην οδηγία.

Άρθρο 6 — Επιβαρυντικές περιστάσεις

Το **άρθρο 6 παράγραφος 1** καθορίζει δύο υποχρεωτικές επιβαρυντικές περιστάσεις: όταν η νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες **διαπράττεται στο πλαίσιο εγκληματικής οργάνωσης** ή όταν **διαπράττεται κατά την άσκηση επαγγελματικής δραστηριότητας «υπόχρεης οντότητας»**, δηλαδή οντότητας που υπόκειται σε συγκεκριμένες

¹¹ Lag (2014:307) om straff för penningtvättsbrott, 3 §.

¹² Άρθρο 39 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του νόμου 4557/2018.

απαιτήσεις υποβολής εκθέσεων και επαλήθευσης πελάτη δυνάμει της νομοθεσίας της ΕΕ για την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες¹³.

Εν προκειμένω, θα πρέπει να σημειωθεί ότι η **Λιθουανία, η Πολωνία και η Σλοβενία** δεν έχουν εισάγει στη νομοθεσία τους την επιβαρυντική κατάσταση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες που διαπράττεται από υπόχρεη οντότητα· η **Κύπρος**¹⁴ δεν προβλέπει επιβαρυντικές περιστάσεις για την υποβοήθηση, τη συνέργεια, την ηθική αυτουργία και την απόπειρα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες· η **Ελλάδα**¹⁵ δεν μπορεί να εφαρμόσει επιβαρυντικές περιστάσεις σε περιπτώσεις όπου το βασικό αδίκημα είναι πλημμέλημα, γεγονός που στην πράξη αποκλείει ένα ευρύ φάσμα βασικών αδικημάτων που ορίζονται στην οδηγία.

Το **άρθρο 6 παράγραφος 2** παρέχει στα κράτη μέλη τη δυνατότητα να θεσπίσουν δύο πρόσθετες επιβαρυντικές περιστάσεις, **α)** όταν τα περιουσιακά στοιχεία που αποτέλεσαν αντικείμενο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες έχουν σημαντική αξία ή **β)** όταν τα περιουσιακά στοιχεία που αποτέλεσαν αντικείμενο νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες προήλθαν από ένα σύνολο συγκεκριμένων αδικημάτων¹⁶. **Η επιλογή α) μεταφέρθηκε στο εθνικό δίκαιο από 14 κράτη μέλη¹⁷, ενώ η επιλογή β) μεταφέρθηκε στο εθνικό δίκαιο από τέσσερα κράτη μέλη¹⁸.**

Όλα τα κράτη μέλη που χρησιμοποίησαν τις επιλογές τις μετέφεραν στο εθνικό τους δίκαιο κατά τρόπο σύμφωνο με την οδηγία.

Άρθρο 7 — Ευθύνη νομικών προσώπων

Σύμφωνα με την οδηγία, τα νομικά πρόσωπα πρέπει να μπορούν να θεωρούνται υπεύθυνα για αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της αυτονομιοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Αυτό περιλαμβάνει ενέργειες οποιουδήποτε προσώπου, το οποίο ενεργεί είτε ατομικά είτε ως μέλος οργάνου του νομικού προσώπου και κατέχει ηγετική θέση εντός της εν λόγω οντότητας (**άρθρο 7 παράγραφος 1**). Τα κράτη μέλη πρέπει επίσης να διασφαλίζουν ότι τα νομικά πρόσωπα μπορούν να υπέχουν ευθύνη όταν η έλλειψη εποπτείας ή ελέγχου κατέστησε δυνατή τη διάπραξη του αδικήματος (**άρθρο 7 παράγραφος 2**). Ωστόσο, η ευθύνη των νομικών προσώπων δεν θα πρέπει να αποκλείει τη δυνατότητα άσκησης ποινικής δίωξης κατά φυσικών προσώπων που εμπλέκονται ως δράστες στη διάπραξη των αδικημάτων (**άρθρο 7 παράγραφος 3**).

Όσον αφορά την ευθύνη των νομικών προσώπων, η Γαλλία δεν έχει εισαγάγει στη νομοθεσία της τη δυνατότητα να θεωρούνται υπεύθυνα τα νομικά πρόσωπα όταν τα αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ήταν δυνατά λόγω της έλλειψης εποπτείας ή ελέγχου από πρόσωπο που κατέχει ηγετική θέση εντός της εν λόγω οντότητας.

¹³ Βλ., ειδικότερα, το άρθρο 2 παράγραφος 1 της οδηγίας (ΕΕ) 2025/819 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας (ΕΕ L 141, της 5.6.2015, σ. 73, τελευταία ενοποιημένη έκδοση στη διεύθυνση: [EUR-Lex - 02015L0849-20241230 - EL - EUR-Lex](#).

¹⁴ Μέρος I άρθρο 4 παράγραφος 4. Ν. 188(I)/2007.

¹⁵ Άρθρο 39 παράγραφος 1 στοιχείο δ) του νόμου 4557/2018.

¹⁶ Συμμετοχή σε οργανωμένη εγκληματική ομάδα ή αθέμιτη προστασία έναντι χρημάτων, τρομοκρατία, εμπορία ανθρώπων και παράνομη διακίνηση μεταναστών, σεξουαλική εκμετάλλευση, παράνομη διακίνηση ναρκωτικών και διαφθορά.

¹⁷ Αυστρία, Βουλγαρία, Κύπρος, Τσεχική Δημοκρατία, Εσθονία, Ελλάδα, Φινλανδία, Κροατία, Ουγγαρία, Λετονία, Πολωνία, Σουηδία, Σλοβενία και Σλοβακία.

¹⁸ Ελλάδα, Ισπανία, Φινλανδία και Κροατία.

Άρθρο 8 – Κυρώσεις κατά νομικών προσώπων

Το **άρθρο 8** απαιτεί από τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν ότι το νομικό πρόσωπο που υπέχει ευθύνη δυνάμει του άρθρου 7 **τιμωρείται με αποτελεσματικές, αναλογικές και αποτρεπτικές κυρώσεις, συμπεριλαμβανομένων, σε κάθε περίπτωση, ποινικών ή μη ποινικών προστίμων**. Όλα τα κράτη μέλη έχουν μεταφέρει τη διάταξη αυτή στο εθνικό τους δίκαιο με συμμορφούμενο τρόπο.

Επιπλέον, το **άρθρο 8 απαριθμεί επιλογές για περαιτέρω κυρώσεις**, από τον αποκλεισμό της νομικής οντότητας από δημόσιες παροχές ή ενισχύσεις έως τον αποκλεισμό από την πρόσβαση σε δημόσια χρηματοδότηση, τον αποκλεισμό από την άσκηση εμπορικών δραστηριοτήτων, την υπαγωγή της οντότητας σε δικαστική εποπτεία, το κλείσιμο εγκαταστάσεων που χρησιμοποιήθηκαν για τη διάπραξη του αδικήματος και ακόμη και τη δυνατότητα δικαστικής εντολής για τη διάλυση της εταιρείας (δηλαδή εκκαθάριση). **19 κράτη μέλη¹⁹ έχουν κάνει χρήση μίας ή περισσότερων από αυτές τις επιλογές**. Έξι κράτη μέλη δεν έχουν χρησιμοποιήσει καμία από τις επιλογές.

Όλα τα κράτη μέλη που χρησιμοποίησαν τις εν λόγω επιλογές τις μετέφεραν στο εθνικό τους δίκαιο κατά τρόπο σύμφωνο με την οδηγία.

Άρθρο 9 – Δήμευση

Το **άρθρο 9** απαιτεί από τα κράτη μέλη να **διασφαλίζουν, ανάλογα με την περίπτωση, ότι οι αρμόδιες αρχές τους δεσμεύουν ή δημεύουν** τα προϊόντα των αδικημάτων και τα όργανα που χρησιμοποιήθηκαν ή προορίζονται να χρησιμοποιηθούν κατά τη διάπραξη του ή τη συμβολή στη διάπραξη του, όπως αναφέρεται στην παρούσα οδηγία, σύμφωνα με την οδηγία 2014/42/ΕΕ για τις δημεύσεις²⁰.

Και τα 25 κράτη μέλη μετέφεραν το άρθρο 9 στο εθνικό τους δίκαιο σύμφωνα με την οδηγία.

Άρθρο 10 – Δικαιοδοσία

Το **άρθρο 10 παράγραφος 1** απαιτεί από τα κράτη μέλη να θεμελιώνουν τη **δικαιοδοσία** τους για αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, όταν το αδίκημα διαπράττεται στο έδαφός τους [**άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο α)**] ή όταν ο δράστης είναι υπήκοός τους [**άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο β)**]. **Όλα τα κράτη μέλη έχουν μεταφέρει τη διάταξη στο εθνικό τους δίκαιο σύμφωνα με την οδηγία.**

¹⁹Βέλγιο, Κύπρος, Τσεχία, Γερμανία, Ελλάδα, Ισπανία, Γαλλία, Κροατία, Ουγγαρία, Ιταλία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Λετονία, Μάλτα, Πολωνία, Πορτογαλία, Ρουμανία, Σλοβενία και Σλοβακία.

²⁰ Βλ. αιτιολογική σκέψη 16 της οδηγίας για τις δημεύσεις: «[...] Τα κράτη μέλη θα πρέπει, κατ' ελάχιστον, να διασφαλίζουν τη δέμευση και δήμευση των οργάνων και των προϊόντων εγκλήματος σε όλες τις περιπτώσεις που προβλέπει η οδηγία 2014/42/ΕΕ. Τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να εξετάσουν σοβαρά το ενδεχόμενο να επιτρέπουν τη δήμευση σε όλες τις περιπτώσεις στις οποίες δεν μπορεί να κινηθεί ή να ολοκληρωθεί ποινική διαδικασία, συμπεριλαμβανομένων των περιπτώσεων στις οποίες ο δράστης έχει αποβιώσει.»

Όσον αφορά το **άρθρο 10 παράγραφος 1 στοιχείο β)**, θα πρέπει να σημειωθεί ότι ειδικά στην περίπτωση που ο δράστης είναι υπήκοος του κράτους μέλους, η διάταξη έχει μεταφερθεί με διαφορετικό τρόπο, ιδίως όσον αφορά την απαίτηση του **διττού αξιοποιήσιμου**²¹.

Ελλείπει ειδικής διάταξης για το θέμα αυτό, **10 κράτη μέλη**²² φαίνεται να έχουν εφαρμόσει την οδηγία χωρίς να ορίζουν ρητά το διττό αξιοποιήσιμο ως προϋπόθεση για τη διεκδίκηση δικαιοδοσίας. Αντιθέτως, **11 κράτη μέλη**²³ έχουν ενσωματώσει ρητά την προαναφερθείσα απαίτηση ως προϋπόθεση για τη θεμελίωση δικαιοδοσίας επί των υπηκόων τους. Εν τω μεταξύ, **τρία κράτη μέλη**²⁴ έχουν αποκλείσει ρητά την απαίτηση του διττού αξιοποιήσιμου για αδικήματα νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες.

Το **άρθρο 10 παράγραφος 2** επιτρέπει στα κράτη μέλη να επεκτείνουν τη δικαιοδοσία τους σε περιπτώσεις όπου **α)** ο δράστης έχει τη συνήθη διαμονή του στο έδαφός τους ή **β)** το αδίκημα διαπράχθηκε προς όφελος νομικού προσώπου εγκατεστημένου στο έδαφός τους. **14 κράτη μέλη**²⁵ έκαναν χρήση της δυνατότητας που προβλέπεται στο **άρθρο 10 παράγραφος 2 στοιχείο α)**. **Δέκα κράτη μέλη**²⁶ έκαναν χρήση της δυνατότητας που προβλέπεται στο **άρθρο 10 παράγραφος 2 στοιχείο β)** με συμμορφούμενο τρόπο.

Άρθρο 11 – Ερευνητικά μέσα

Το **άρθρο 11 απαιτεί να διατίθενται αποτελεσματικά ερευνητικά μέσα**, όπως αυτά που χρησιμοποιούνται σε υποθέσεις οργανωμένου εγκλήματος ή άλλων σοβαρών εγκλημάτων, στα πρόσωπα, τις μονάδες ή τις υπηρεσίες που είναι αρμόδιες για τη διερεύνηση ή τη δίωξη αδικημάτων νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένης της υποβοήθησης, της συνέργειας, της ηθικής αυτουργίας και της απόπειρας αυτών²⁷. **Και τα 25 κράτη μέλη μετέφεραν το άρθρο 11 στο εθνικό τους δίκαιο σύμφωνα με την οδηγία.**

3 ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Δεδομένης της σημασίας της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες για τα δίκτυα οργανωμένου εγκλήματος ως κρίσιμου χρηματοδοτικού εργαλείου και ως μέσου για την εξασφάλιση παράνομων κερδών και τη διείσδυση στη νόμιμη οικονομία, η εναρμόνιση της αντίδρασης του ποινικού δικαίου στη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες αποτελεί ουσιαστική συνιστώσα των ευρύτερων προσπαθειών της Ένωσης για την εξάρθρωση και την εξάρθρωση εγκληματικών δικτύων, όπως επισημαίνεται στην ευρωπαϊκή στρατηγική για την εσωτερική ασφάλεια ProtectEU²⁸.

Η Επιτροπή αναγνωρίζει τις προσπάθειες που κατέβαλαν τα κράτη μέλη για τη λήψη μέτρων για τη συμμόρφωσή τους με την οδηγία. Μολονότι εξακολουθούν να υπάρχουν ορισμένες ασυνέπειες και κενά, εν ολίγοις, η μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο υπήρξε σε γενικές γραμμές ορθή, ενώ τα κράτη μέλη λαμβάνουν ολοκληρωμένα μέτρα για την ευθυγράμμιση της εθνικής νομοθεσίας με τα πρότυπα της ΕΕ. Τα περισσότερα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει ειδική

²¹ Αυτή είναι η αρχή σύμφωνα με την οποία η δικαιοδοσία μπορεί να θεμελιωθεί μόνο όταν η επίμαχη συμπεριφορά ποινικοποιείται τόσο στο κράτος δίωξης όσο και στο κράτος στο οποίο διαπράχθηκε.

²² Βουλγαρία, Τσεχία, Ιταλία, Λετονία, Ουγγαρία, Μάλτα, Πολωνία, Σλοβενία, Σλοβακία, Φινλανδία.

²³ Βέλγιο, Γερμανία, Εσθονία, Ισπανία, Γαλλία, Κροατία, Κύπρος, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Αυστρία, Σουηδία.

²⁴ Ελλάδα, Κάτω Χώρες, Ρουμανία.

²⁵ Αυστρία, Βέλγιο, Εσθονία, Ισπανία, Φινλανδία, Κροατία, Λιθουανία, Λουξεμβούργο, Λετονία, Μάλτα, Κάτω Χώρες, Πορτογαλία, Σουηδία και Σλοβακία.

²⁶ Αυστρία, Τσεχία, Εσθονία, Ελλάδα, Ισπανία, Λουξεμβούργο, Λετονία, Πολωνία, Σλοβενία και Σλοβακία.

²⁷ Βλέπε επίσης αιτιολογική σκέψη 19: «Προς τον σκοπό αυτό θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι διατίθενται επαρκές προσωπικό και στοχευμένη κατάρτιση, πόροι και επικαιροποιημένη τεχνολογική ικανότητα. [...]»

²⁸ [EUR-Lex - 52025DC0148 - EL - EUR-Lex](#).

νομοθεσία για την εκπλήρωση των απαιτήσεων της οδηγίας, ενώ ορισμένα βασίστηκαν πλήρως ή σε μεγάλο βαθμό στις υφιστάμενες εθνικές διατάξεις.

Προκειμένου να διασφαλιστεί η πλήρης και ορθή μεταφορά της οδηγίας στο εθνικό δίκαιο, η Επιτροπή θα εξακολουθήσει να στηρίζει τα κράτη μέλη για την αντιμετώπιση των ελλείψεων που εντοπίστηκαν. Μεταξύ άλλων, θα παρακολουθεί τα εθνικά μέτρα για να διασφαλίσει ότι συμμορφώνονται με τις διατάξεις της οδηγίας.